

C Nou ESPAI CUINES **b Mobles** Dissenyem la teva cuina

C/Subinyes parcel·la 83 Polígon industrial Montferrer · Tel. 973 35 29 69 · cubmobles@gmail.com

Gemma Guitart:

“Vull ser pagesa, viure a Castellar de Tost i donar continuïtat a l'explotació familiar”



Temes del mes

Eleccions

El dia 12 de maig se celebren eleccions al Parlament de Catalunya amb important presència pirinenca



Os bru

Els Agents Rurals confirmen la presència d'un os bru al terme municipal de Montferrer i Castellbò



Ara fa cent anys

el municipi de Lavansa, en el cor de l'Urgellet



Vista general de Sorribes de Lavansa.

MAPISA

mapisa@mapisa.cat · www.mapisa.cat

MAGATZEM: ZONA CIAL, RIBERA D'URGELLET C-14 PK. 176 · 25796 EL PLA DE SANT TIRS · TEL. 973 350 027

fustes del país i d'importació | materials de construcció | taller de fusteria | ceràmica | sanitaris | ferreteria | portes | cuines | electrodomèstics | pèl·lets

Vila de Tírvia,
10 i 11 de maig de 2024



TÍRVIA HISTÒRICA

Festival de Novel·la
Històrica

Organitza:



Col·labora:



www.tirviahistorica.cat

   [tirvia_historica](https://www.instagram.com/tirvia_historica)

El gran misteri

ENRIC QUÍLEZ • President del Grup de Recerca de Cerdanya

Avui parlarem de filosofia de la ciència. Per il·lustrar on vull arribar, imagineu-vos un petit experiment mental molt senzillet. Penseu que teniu una poma a la mà i la deixeu caure. Naturalment, si estem sobre la superfície de la Terra, aquesta caurà cap al sòl. Ens han ensenyat que això és així i que es deu a la força que la gravetat que la Terra exerceix sobre els objectes que hi ha prop seu, com és el cas de la poma.

L'experiència ens ensenya que si deixem caure la poma, aquesta, sempre, sempre caurà. Si de cop i volta es quedés flotant davant nostre o sortís disparada cap al cel, ens impressionaria molt i ens faria suposar que alguna cosa molt estranya ha succeït.

Si deixo caure la poma, sempre cau. Tenim fe que això passarà. D'això se'n diu fideisme. La ciència és un fideisme tal que si hi ha una determinada llei de la natura, aquesta es compleix sempre. Per què passa això és potser el misteri més gran de l'Univers. No ho sabem. Però hi confiem. Tenim fe.

Per tant, encara que sembli un contrasentit, la ciència es basa en la fe. No en el mateix tipus de fe que la religió, és clar, ja que la ciència es basa en l'evidència empírica, en experiments, en models matemàtics, etc. Però a l'hora de la veritat, no sabem per què funciona.

Per exemple, sabem que la força de la gravetat disminueix amb el quadrat de la distància. Per què no linealment o cúbicament? Per què els planetes segueixen òrbites el·líptiques entorn del Sol i no cercles perfectes o espirals? Per què la càrrega de l'electró és la que és i no una altra?

Una resposta ad hoc seria dir que si no fos així, no hi seríem aquí per preguntar-nos-ho. D'això se'n diu principi antròpic, però planteja més preguntes que no respon perquè, de fet, no dona una explicació sobre el perquè, sinó sobre què passaria si no fos així.

La ciència funciona, tinguem fe en ella o no, i no sabem per què. Aquest és, segons el meu parer, un dels grans misteris de l'existència.

Corrido transfronterer

TITUS LLANGORT • Guionista

"En una altra vida"

El Joan vivia a una casa separada del poble. No molt lluny, però com que darrere un revolt, quedava amagada. Ell tenia bona planta, de galant, i lluïa al mig del front un rínxol encaterinador que era com la clau d'accés a tots els somnis femenins. A casa eren de pagès però les seves pulsions el portaven per un camí molt concret: havia nascut per ser adúlter. I per ser-ho havia de començar per tenir una parella oficial. A l'aplec de Santa Magdalena va treure la Remei a ballar una ranxera, i poc després es van casar. Però un adúlter professional té poc temps per a distraccions, i el bestiar i la terra són una distracció enorme. Així que, per no distreure la seva vocació, marxava de casa sovint, deixant sola la Remei. Anava de cacera al país veí, ja que vivia prop de la frontera, i un cop consumat l'adulteri, creuava de nou el marge i corria a amagar-se al seu mas.

Es cobrava les peces amb facilitat, ja que era un gran professional, i el seu únic criteri era no repetir mai de víctima. La seva voracitat va provocar una alarma general. Les seves accions eren incursions quirúrgiques que el van convertir en el malfactor més temut del país. Així les coses, la comunitat es va conjurar per acabar amb la plaga. Ningú no en sabia el nom, ni d'on venia, però calia enginyar un pla per fer-lo caure.

El país veí, petit, estava conformat per una comunitat ben avinguda i tan poc preparada per al combat contra delinqüents que no tenia ni cos de policia. El pla va consistir a posar-li un esquer ben visible, esperar i atrapar-lo al moment de l'atac. L'esquer va resultar molt atractiu i l'adúlter no va voler faltar a la fama que el precedia. Va aparèixer del no res, com un fantasma; va cometre adulteri i va marxar tan dissimuladament com va arribar. El pla per eliminar-lo no va funcionar. El Joan va córrer a creuar la frontera, com tants altres cops, va passar el poble i, just al revolt, va mirar enrera per assegurar-se que ningú no el seguís. Triomfant, va girar-se i es va topar amb la força més afilada, ben falcada i malintencionada de la història. I, mentre veia per últim cop el seu mas, la Remei li apartava el rínxol del front i li cantava amb accent mexicà:

Aquí termino de cantar este corrido/ De Juan ranchero charrasqueado y burlador;

Que se creyó, de las mujeres, consentido/ Que fue borracho par-randero y jugador.

ArqMiró Arquitectura i Urbanisme

Oficines a La Seu D'Urgell i Sort



Rehabilitació Sostenible · Interiors saludables

Gestoria Urbana · Assessorament Urbanístic

Informes ITE · Cèdules habitabilitat · Tràmits

www.arqmiro.com

621 039 432

722 863 357

info@arqmiro.com

60 anys del Kayak Club de la Seu d'Urgell

RAMON GANYET • Enginyer

Es precedents de l'esport van venir naturalment d'activitats milenàries com caminar, córrer i sobre l'aigua nedar o anar a canoa, en els llacs i rius. La paraula *kayak* (*ki ak*) significa home-barca en la llengua dels esquimals (inuits). La paraula *canoa* va fer fortuna a Europa quan la va portar del Carib Cristòfol Colom en el *Diari d'Abord* del primer viatge de 1492. Les canoes originàries eren embarcacions obertes sense veles, de gran varietat de mides i d'usos, sobretot per a transport, comerç i per a la guerra.

A Londres es va fundar el 1866 el Royal Canoe Club, i els clubs de canoes es van multiplicar per les illes britàniques i Amèrica del Nord. A principis del segle XX, els clubs de canoa es van estendre pel centre d'Europa, i el 1924 es va fundar la Federació Internacional de Canoe amb Dinamarca, Suècia, Alemanya i Àustria. Ara agrupen més de 180 països.

L'esport de la canoa es va generalitzar les primeres dècades del segle XX, i el 1936 a Berlín va entrar als Jocs Olímpics en la disciplina d'aigües tranquil·les. A partir de 1933, a Suïssa, es va començar la disciplina d'eslàlom en aigües braves, de forma similar a l'eslàlom en esquí a l'hivern. Passada la guerra mundial, el 1949 es va organitzar a Ginebra el primer campionat d'eslàlom del món i més endavant a Augsburg, l'eslàlom entrava per primer cop en els JO de Múnic de 1972, i definitivament al programa olímpic a la Seu d'Urgell en els Jocs Olímpics de Barcelona 1992.

En aquest context, a Lleida va sortir els anys cinquanta un excepcional piragüista de pista, Joaquim Larroja, i el 1954 es va crear la Federació Lleidatana de Piragüisme (FLP). El 1959, segregant-se del rem, es va crear la Federació Espanyola de Piragüisme (FEP), pensant en els JJOO de Roma de 1960. A la Delegación Nacional del Deporte impulsada per Joan Gich i J.A. Samaranch, feien promoció esportiva (*contamos contigo*) a través

de les federacions provincials, i la societat recuperava ànims després d'uns anys molt difícils entre guerres i rencúries. La tecnologia també hi va ajudar amb la nova construcció d'embarcacions en fibra de vidre, que permetia formes dinàmiques, sòlides i lleugeres. El preu d'una piragua aleshores era una mica car (3.000 pessetes, al canvi actual 18 euros), però assequible per gairebé tots els joves. Els



caiacs tenien la virtut que es podien reparar fàcilment després d'un probable foradat contra algun roc del riu.

Daura, vocal de la FLP, era viatjant farmacèutic i va visitar al doctor Miguel Pérez, capità-metge i president de l'Associació de Caça i Pesca de la Seu d'Urgell, per abordar la creació d'un club de piragüisme local. La iniciativa es va traslladar a Manel Vernet i a Francesc Moles, que la van acceptar amb entusiasme. Tot seguit, Moles va viatjar a Lleida per entrevistar-se amb Daura vocal i Josep Biosca, aleshores, president de la FLP.

La primera piragua, una canadenc blava de lona amb costelles de fusta, la van anar a buscar a Lleida, en Moles i en Carles Nart amb el cotxe del Joan Gómez. En una altra expedició memorable, el divendres Sant de 1964, Francesc Moles, Antoni Mercè i Juanito Gómez van portar de Lleida tres embarcacions, anomenades italianes, de fibra de la marca Fibrester. Les barques les van provar de seguida, a la Palanca, a les 12 de migdia, nevant. Amb les noves barques arribades de Lleida, i la de lona que ja tenien, varen començar els aprenen-

tatges al voltant del pont, aspirant a no bolcar massa de pressa, perquè quan això passava s'havia de cedir la piragua al pròxim aspirant. Aquell any, el 1964, almenys es van fer tres descensos pel riu Segre. Les primeres baixades amb d'altres embarcacions, comprades de nou, anaven des d'Alàs al pont de la Palanca, i després alguns atrevits ja baixaven des de la Quera.

El *Llibre d'Actes del Club Kayak la Seu d'Urgell* recull l'acta fundacional de l'1 de gener de 1965. En la sessió es va escollir el president, Francesc Moles, els vicepresidents Joan Gómez i Josep Castellarnau, els vocals Manel Vernet i Fermí Vidal, i el secretari Manel Duat. Un equilibri total entre la Seu i Castellciutat. Les primeres llicències formalitzades van ser les de Francesc Moles i Miquel Vila, els únics que tenien la fotografia a punt. Seguidament es van fer les llicències d'Àngel Rubio, Josep Castellarnau, Jaume Tàpies, Jaume Bertran i Josep Solé, i més endavant Manel Vernet, Juanito Gómez, Francesc Gutiérrez, Carles Nart i Antoni Mercè. Les primeres dones del Club van ser Montserrat Melsió i Maria Jesús Pérez.

L'estiu d'aquell any, al Club ja hi havia 17 embarcacions, 38 palistes i 40 socis protectors (botiguers, la majoria). Aquells piragüistes anaven als rius Segre i Valira per fer baixades esportives. Els itineraris més usuals eren des del pont d'Alàs i el càmping La Quera fins al pont de la Palanca. Però poc a poc es van anar descobrint trajectes per tot el territori, des de Bellver a l'embassament d'Oliana, i des del pont de la Farga fins al parc dels Enamorats, al riu Valira. El riu Valira sempre s'havia considerat més tècnic i reservat als piragüistes experts. La primera prova formal de competició organitzada pel Club consta que es va fer el 6 de juny de 1965, des d'Alàs a la Palanca, amb 10 palistes. La segona es va fer el dia 27 de juny i ja hi havia 12 palistes.

3cat
Passeu, passeu

LÍDERS EN CRÒNICA NEGRA

Una muntanya, tretze famílies
i un pacte que crema

TOR, una història de Carles Porta **13**

Cada dilluns a la plataforma 3Cat i a TV3 a les 22:05

#Tor3Cat

Descarrega't
l'aplicació de 3Cat



Obres al Casino de Peramola

JOSEP ESPUNYES • Peramola

La primera pedra del Casino de Peramola es va posar el dia 29 de setembre de l'any 1946, amb la benedicció eclesiàstica corresponent, i l'obra es va inaugurar el dia 29 de setembre de l'any 1947. Aleshores, Peramola celebrava en aquest dia, 29 de setembre, la festa major de Sant Miquel Arcàngel.

El Casino, inicialment, formava part del pla d'obres que el poble havia decidit portar a terme en aquells grisos anys de postguerra, juntament amb l'encimentació dels carrers i la construcció d'un cementiri nou. El Casino, doncs, neix de la volença popular. Un centre amb finalitats recreatives, artístiques i culturals locals, però que s'havia de mantenir apartat —som en plena dictadura franquista— de qualsevol matís polític o partidista. La comunitat de propietaris que el va tirar endavant, estava formada per una majoria de caps de casa de Peramola, juntament amb una minoria de descendents del poble establerts a Barcelona, que passen a formar-ne part —és a dir, a tenir-hi accions— mitjançant una aportació econòmica a favor del pressupost de l'obra o bé amb la contribució de jornals de feina.

La idea inicial és que el futur Casino ocupi una part de l'antic castell dels barons de Peramola —la cuina, el foc, la capella i la quadra— i se n'encarrega els plànols a l'arquitecte Dou, un parent de cal Roca que els farà de franc. En començar la feina, els paletes que hi treballen són Ramon Vilanova, de Solsona, i Josep Molleví, de cal Mosella, i el fuster que s'encarrega de treballar la fusta i moblar-lo és Joan Esteve, «lo Fuster de la Segla», fill de cal Guetano de Nuncarga i establert a Peramola.

La fusta dels bancs, del mostrador i de les taules és tota de noguer massís. Unes taules, amb quasi vuitanta anys de servei, que avui encara fa goig de veure-les. La fusta la va proporcionar el Rogeli Ginestà, de ca l'Astrer, propietari aleshores d'una serradora a Ponts, juntament amb Fidel Reig, de cal Mingo de Castellnou de Bassella, una pobla-



Posada de la primera pedra de les obres del Casino de Peramola, el dia 29 de setembre de l'any 1946. A la dreta de mossèn Manel Galceran, Joaquim Roca, alcalde de Peramola, i a l'esquerra, Francesc Esteve, secretari municipal. (Arxiu Josep Espunyes.)

ció, avui, sota les aigües de l'embaixament de Rialb.

La construcció del frontó —una novetat comarcal sorprenent— també la va promoure l'esmentat Rogeli Ginestà. Durant la Guerra del 36, el Rogeli va travessar la frontera per Andorra i va entrar a l'Espanya de Franco per Irun. Un cop allà, va ser secretari d'Ondarroa (Biscaia) i de Deba (Guipúscoa) i es va aficionar al joc de la pilota a mà, l'esport nacional d'Euskadi. Al frontó del Casino s'hi van fer grans campionats de pilota a mà, tant per parelles com individuals, amb aficionats que hi venien a jugar des d'Organyà fins a Solsona i Ponts. Els caps de setmana, sobretot al bon temps, era tanta la gent que venia a jugar-hi que s'havia de demanar tanda al cafeter,

El Casino l'explotava un arrendador. Quan l'arrendador el deixava, per voluntat pròpia o perquè no s'acabava d'avenir amb la Junta de propietaris que el regia —un president, un secretari, un vocal—, sortia a subhasta i se'l quedava el més-

dient. Les set primeres famílies que el van explotar, en un període de temps que va des de l'any 1947 fins a l'any 1991, van ser: cal Rotxé, Carme Esteve (cal Santet), cal Fuster de la Segla, cal Boixet, ca la Viuda, ca l'Andreuet i cal Masia.

A la sala de sobre del Casino, hi havia la sala de ball. S'hi feia ball els dies festius —tret dels diumenges de Quaresma, que només es deixava ballar el dia de Sant Josep, si el capellà estava de filis i ho permetia—, amb gramola, o bé un acordionista, o bé algun conjunt de quatre o cinc músics si la festa era grossa. Abans de la Guerra del 36, aquesta sala, coneguda com la Sala Nova, feia les funcions de cafè i era el lloc de reunió de la dreta peramolina. L'esquerra es reunia al primer pis del que avui és el Casal Parroquial, l'edifici del costat del Casino, en un espai que també feia de cafè i era conegut amb el nom de la Sala Vella.

Nous temps, noves formes de vida

Quan s'inaugura el Casino, l'any

1947, el municipi de Peramola demogràficament se'n va als 650 habitants. A més, és el centre de proveïment de molts pobles dels voltants: Aguilar de Bassella, Pallerols de Rialb, el Puig de Rialb, Gavarrà... La vida que hi havia a la Peramola d'aquells dies, un diumenge al matí, que venia la gent de fora a proveir per la setmana, els peramolins d'avui no se la poden ni imaginar. D'altra banda, des del dia de sant Joan, que les escoles plegaven d'impartir classe, fins a la primera d'octubre, que tornaven a començar, Peramola s'omplia de famílies estiuencs, amb una població que se n'anava a les 900 persones, cosa que no passa avui. Abans s'estiujava, avui es fa vacances.

Tanmateix, en el decurs dels anys Peramola s'anirà despoblant, el gran drama que pateix la nostra ruralia. Avui, el municipi de Peramola compta amb 348 habitants. La meitat d'aleshores, si fa no fa. Com tampoc no té rodalia, perquè els pobles esmentats suara han quedat buits de gent. En conseqüència, els ingressos del Casino —provinents de l'arrendament del bar— ja no seran els mateixos que anys enrere. No generava beneficis. Per tant, la comunitat de propietaris no podia assumir l'import que calia, i encara cal, per al manteniment del noble edifici baronial. Unes pèrdues que el posaven en perill de tancar-lo. Davant d'aquesta perspectiva de futur, l'any 2022, Carles Pallarès, de cal Boixet, president de la Junta del Casino, i Gemma Orrit, de ca l'Àngel, alcaldessa de l'Ajuntament de Peramola, arriben a l'acord que l'Ajuntament se'n faci càrrec per un període de cinquanta anys. Una cessió d'ús gratuïta que assegurarà el funcionament del Casino, vital per a la vida social del poble i del municipi.

El fruit d'aquesta entesa no s'ha fet esperar. Si avui el Casino de Peramola fa obres de manteniment i remodelació és gràcies a una subvenció, d'uns 320.000 euros, provinent del fons Next Generation, dins el Programa de Plans de Sostenibilitat Turística en Destinacions, per tal d'impulsar turísticament els municipis que formen part del Consorci Segre Rialb.



Partit de pilota a mà. El jugador que torna la pilota és Marcel·li Vila, de cal Joan de Torrent —avui cal Pescador—, i el de l'esquerra, Antoni Pallarès, de cal Boixet. (Arxiu Ramona Orrit.)



El taulell i el mostrador originals del Casino de Peramola. La cambrera és Carme Esteve, de cal Santet, i el parroquià, Joan Bonillo, de ca la Marina. (Arxiu Joan Bonillo.)

Un suggeriment final

Sabem que les obres del Casino es limiten exclusivament a l'edifici. Però potser caldria plantejar-se, ara que s'hi està posat, suprimir la part de la pista del frontó que entra a dins de la bassa de Dalt, sostinguda per pilars. Això serviria per a recuperar arquitectònicament l'esplèndida vista de l'antiga muralla de defensa del castell. Una obra semblant a la que es va dur a terme a Ponts, quan s'enderrocà l'edifici del

bar Oasi, al passeig de Ponts, o bé a Solsona, quan s'enderrocà la popular cal Pixarada, davant el portal del carrer del Castell i l'absis de la catedral.

Potser sí que aquest espai podria fer falta un dia a l'any. Però és millor que faci falta una dia a l'any, al nostre parer, que mantenir un dia sí i l'altre també el gran nyap urbanístic que es va dur a terme quan s'allargà la pista del frontó.

Una brisca i un padrí

ROSER ROMÀ • Enginyera

Estic amb el meu pare i els meus fills, repartint les cartes per començar el que segurament serà una disputada partida de brisca. Tal com veig l'escena, agafo un tren al passat, perdent completament l'atenció del present que tinc a les mans.

Paro en una estació, trenta-cinc anys endarrere. Soc jo qui juga a cartes, però tinc uns vuit anys, com els meus fills ara. Som només jo i el padrí. És una tarda freda d'aquelles en què vol començar a despuntar l'hivern. Pels carrers solitaris, no es mou ni una ànima. És una tarda del Pirineu, del Pirineu de veritat. Tenim la llar de foc encesa i des de la taula estant notem aquell caliu. La padrina és a la cuina, netejant els rovellons que hem plegat aquella tarda. Tota la casa fa olor de bosc de finals de tardor.

Al padrí les cames ja no li aguanten i davant la impotència de fer-se gran les cartes són un refugi. Sense elles, el rellotge no es mouria. Juguem a la brisca, al tuti, i després tornem a la brisca. El padrí en sap molt i mai es deixa guanyar. I jo vull guanyar, i m'hi esforço, conto les cartes, les que ha tirat, les que deu tenir, els punts que porto i els que falten. I perdo. I m'enfado. Però tornem a jugar. Per sort no tenim tablet, ni consola, ni mòbil, només una tele on fan dibuixos. Davant nostre tan sols una baralla de cartes i la fal·lera de guanyar el padrí. I torno a perdre, i em torno a enfadar. I aprenc, aprenc molt, però no me'n adono. De la brisca i de la vida.

Per entendre-ho han hagut de passar molts anys i moltes partides.

Torno al present i en el viatge de tornada prenc una decisió: quan vinguem a casa dels pares no portarem mai tablets ni consoles. I aquella tele on els dibuixos sempre sonen en dual, seguirà així. Hi ha massa partides a aprendre al costat dels padrins. Partides de cartes i partides de vida. Partides que no ens pot robar una pantalla. Partides que deixen empremta i encara recordes trenta-cinc anys després.



Vols recuperar l'energia i trobar-te bé al 100%?

Em dic Martina Ferrer, sóc nutricionista i psiconeuroimmunòloga, i t'acompanyo per que siguis la líder de la teva salut.

Juntes convertirem l'alimentació i els hàbits saludables en la teva millor eina terapèutica, sense exigències i al teu ritme. Amb un enfocament pràctic, adaptat al teu cas en particular.

Obre't a descobrir el plaer de gaudir de la vida que et senta bé.

Em trobaràs al centre FITA de la Seu d'Urgell

al C/ Bisbe Iglesias Navarri, 15, tots els dimecres.

Reserva la teva cita al 684 452 820

www.martina-ferrer.com





REVOLUCIONA LA TEVA EMPRESA

**SERVEIS IT
SOLUCIONS
INFORMÀTIQUES**

- Còpies seguretat immutables
- Servidors Virtuals
- Llicències Microsoft 365
- Auditoria Ciberseguretat
- Servei tècnic
- Registre de dominis
- Pàgines web

Per a més informació:
www.iphard.com

644 723 020



UNIVERSITAT
D'ANDORRA



INSCRIPCIONS OBERTES

www.uda.ad

Katherine
Johnson *

Albert
Einstein *

ACTITUD INCONFORMISTA

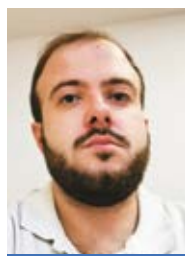
FUTUR
PROMETEDOR

Creiem en el futur. Un futur global, digital i sostenible, ple de reptes il·lusionants i emocionants, que ens posaran a prova i que demanaran de nosaltres esforç i la millor formació. T'hi apuntes?

* Imatges modificades amb intel·ligència artificial

Ara fa cent anys, el municipi de Lavansa, el cor de l'Urgellet (Maig, 1924)

DANIEL FITÉ ERILL • Historiador. Graduat en Història (UB) i estudiant del Grau en Dret (UOC)



La matinada del dilluns, dia 12 de maig de l'any 1924, el tren especial on viatjaven «*Sus Majestades los Reyes y su alteza el príncipe de Asturias*» acompanyats del general Primo de Rivera avançava a tota velocitat creuant la immensitat del nostre país. El seu destí, després d'un viatge de catorze hores, era la ciutat de Barcelona, on tot estava a punt per a l'arribada del seguici palatí. Les llums del nou dia deuriem atrapar «*el tren real*» a Móra la Nova, on el Governador civil de Tarragona esperava impacient la seva arribada. Unes tres hores més tard, a les onze en punt del matí, el tren feia la seva arribada triomfal al «*apeadero de Gracia* [...] *batiendo marcha en aquel momento la banda del regimiento de Vergara, encargada de hacer los honores*».

Els carrers de la capital catalana lluien amb les seves millors gales, plens de gom a gom, de camí cap a Pedralbes, on aquell matí «*encara es treballava desesperadament per enllestir el Palau*». A l'arribada del seguici reial, l'alcalde de Barcelona va fer entrega de les claus del nou Palau Reial al monarca «*pronunciant algunes paraules que els periodistes no hem pogut anotar per les apretors en que estàvem*». Una miriada de càmeres fotogràfiques i «*d'aparells per prendre vistes cinematogràfiques*» no apartaven la mirada de la capital catalana, on dos dies després s'havia d'inaugurar també el «*Monument a Mossèn Jacint Verdaguer*».

Els versos del cèlebre poeta de Folgueroles resonaven en aquells dies llunyans més vius que mai a la Seu d'Urgell, «*atravesant lo Sícoris aurífer* [...] *com pàgina de gloria, lluheix en mitj d'un plà sedós y vert*». La verdor intensa d'una primavera exuberant es deixava sentir arreu de les nostres muntanyes mentre els ramats iniciaven el seu retorn des de la terra plana. En aquest context, el dia 13 de maig, l'endemà de l'arribada d'Alfons XIII a Barcelona, en Joan Obiols Casals, pastor, propietari, veí de Lavansa, presentava una instància al «*Delegado Gubernativo de este partido judicial*» sol·licitant «*que con toda urgencia y previos los datos o informes que en su superior criterio estime necesarios se sirva acordar sea ordenado al Ayuntamiento de Lavansa, me sean concedidas las licencias para pastar las siete cabezas de ganado caballar y trescientas ovejas á que tengo derecho, por ser de recta justicia que espero merecer*». La negativa del respectiu ajuntament li causava un greu perjudici «*porque teniendo el rebaño de lanares, en camino desde la provincia de Tarragona en donde pasan el invierno y debiendo llegar a Lavansa el día diez y siete del actual sino puede llevarlos á los Montes de dicho termino tiene que deshacerse de ellos malvendiéndolos [...] lo que resulta un perjuicio para la riqueza del Distrito y de la Comarca*».

En Joan Obiols, veí de la casa «*llamada San Quiro en el lugar de Osera y termino municipal de Labansa*», era un dels «*criadores de ganado*» més importants de la contrada. El

municipi de Lavansa, situat en el cor de l'Urgellet, comprenia la part inferior de la vall homònima «*regada per lo riu de igual denominació que desaygua al Segre prop de Hostalnou*». La vall es trobava tancada «*al N. per les serres de Montsech de Tost [...] la serra del Port de Comte, al E., extenent-se cap al S. la Tossa Pelada, [...] la més alta d'aquesta rodalia*». Les produccions principals consistien en «*trigo, centeno, legumbres, patatas y maderas de pino*» així com la cria de bestiar «*lanar, vacuno, cabrio y de cerda*». L'agricultura i la ramaderia eren l'activitat principal dels seus habitants encara que «*algunos de sus moradores ejercen todas aquellas profesiones y oficios mecánicos más indispensables á las necesidades del vecindario*».

L'any 1920 el municipi de Lavansa reunia 336 habitants de fet i 449 de dret, repartits en 97 cases habitades escampades en deu entitats de població

L'any 1920 el municipi de Lavansa reunia 336 habitants de fet, i 449 de dret, repartits en 97 cases habitades espargides en deu entitats de població (Banyeres, Barceloneta, Coll d'Arnat, Montargull, Osera, Padrinàs, Raval de Montargull, Sant Pere, Sisquer i Sorribes). El poble de Sorribes de Lavansa, on es trobava situada «*la casa consistorial*», era la capital política del districte sumant 18 cases obertes i 66 habitants de fet. No obstant això, el poble d'Osera era la capital humana del municipi reunint, en aquell moment, 22 cases habitades amb més de 108 persones empadronades. Aquesta capitalitat dual del districte de Lavansa tenia el seu reflex en el mapa escolar. Així, existia «*la Escuela mixta de Osera con su grupo escolar y el resto del Distrito forma el grupo escolar de Sorribes con dos escuelas, una de niños y otra de niñas*».

Ara fa cent anys, el divendres, dia 16 de maig de 1924, l'alcalde de Lavansa, Enric Ribó Betriu, de 26 anys d'edat, responia a la invitació enviada pel «*Delegado gubernativo*» Francisco Rodríguez «*a la recepció que se celebrará el día 19 en el Palacio de la Generalidad en honor a nuestro augusto soberano*». El jove alcalde manifestava «*que Dios mediante asistiré á dicho acto en unión de los demás Sres. Alcaldes del Partido y de V. S. que tanto se distingue por el obra Patria*».

L'endemà, dissabte, el dia en què havien d'arribar a la vall les ovelles d'en Joan Obiols, trenta-quatre alcaldes del nostre districte, inclòs el de Lavansa, encapçalats pel respectiu delegat del govern marxaven cap a la ciutat de Barcelona vestits «*con traje negro con insignias del cargo y sin bastón*». El solemne acte es va celebrar la tarda del dilluns, dia 19 de maig de l'any 1924, on «*el presidente de la Mancomunidad, don Alfonso Sala, obsequió [...] con un champán de honor a los alcaldes y delegados gubernativos de Cataluña que vinieron a Barcelona para asistir a la recepción*».



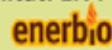
Vista general del poble de Sorribes de Lavansa, coronat per l'església parroquial de Sant Martí, des de la ribera del riu homònim, en el segon quart del segle XX. Targeta postal fotogràfica de Foto Janot d'Organyà. Arxiu familiar de cal Serni de Cabó, TC_549/2024.

de SS.MM.». En el seu discurs, el monarca Alfons XIII va manifestar el seu agraïment expressant que «con este viaje, señores, rendimos un tributo a los pueblos de las distintas regiones de España, para que todos puedan decir que el Directorio, el Rey, la familia Real que veis aquí unidos, somos todos hijos de España. Y el reino que hoy forma la Península Ibérica no es más que el fruto del amor». En acabar el parlament reial, els alcaldes i els delegats van saludar personalment, un per un, «a los Reyes y después al Príncipe e Infantes». **La recepció va ésser tot un èxit anunciant, en paral·lel, la promesa reial de visitar properament «todo el Pirineo Catalán».**

El retorn a la cort d'Alfons XIII i la família reial encara es va fer esperar uns dies més, quedant «roto el maléfico hechizo que impedía una mayor y más continuada comunicación entre los Reyes y Cataluña». A tres quarts de nou del vespre del dijous, dia 22 de maig, «llegaron al andén SS.MM. con el príncipe de Asturias, el general Primo de Rivera y su séquito, siendo despedidos a los acordes de la Marcha Real y en medio de una estruendosa salva de aplausos». **Una pluja**

abundant queia sobre les nostres muntanyes aquella nit enguany centenària quan Alfons XIII retornava cap a Madrid. L'alcalde de Lavansa deuria explicar aleshores, al costat de la llar, els detalls d'aquella històrica recepció al Palau de la Mancomunitat, enmig d'aquell diluvi primaveral. Pocs dies després, la plàcida lluna de mel reial del nou règim amb Catalunya s'estroncava quan «se exteriorizó el hondo malestar de los elementos intelectuales al servicio de la Mancomunidad, afectados por la supresión de enseñanzas y por la cesantía de los no gratos a la política reinante». **El nostre país s'internava poc a poc cap a un règim dictatorial mentre a la veïna república francesa trontollava el govern conservador de Raymond Poincaré** davant la victòria «de los hombres de la izquierda, que no pueden ser tenidos por sospechosos de imperialismo» aglutinats al voltant del «Cartel des Gauches». Els dies s'escolaven ràpid mentre una pluja incessant queia xamosa sobre una vall de Lavansa plena de vida...

Continuarà!

✓ Pinsos i barreges per a tots els animals ✓ Llavors, adobs, fitosanitaris i jardineria ✓ Serveis i treballs agrícoles ✓ Gestoria i assegurances ✓ Serveis veterinaris ✓ Agrobotiga pire@coopirenaica.com Pirenaicascl 659-448-538	 LA SEU D'URGELL C/ Sant Ermengol, 48 973 35 51 94 PUIGCERDÀ Av. Pirineus, 27 972 88 47 12 BELLVER DE Cerdanya Pg. Pere Elies, s/n 973 51 08 52	Marques disponibles de pèl·lets: Qualitat: EN Plus A1  Qualitat: EN Plus A1 disponible en sac de 15 kg  Venda a l'engròs i al detall obert a socis i no socis
--	---	--

Protagonisme important dels candidats pirinencs a les eleccions del 12-M al Parlament de Catalunya

REDACCIÓ • La Seu d'Urgell

Els candidats pirinencs Jeannine Abella, Pepe Vidal, Neus Comes i Bernat Lavaquiol.

Els polítics pirinencs tenen un protagonisme especial en la campanya electoral del 12-M. La cap de llista de Junts+Puigdemont per Catalunya a la circumscripció electoral de Lleida és la pirinenca **Jeannine Abella**, el cap de llista del PSC és l'urgellenc **Òscar Ordeig**, i el cap de llista de la CUP és el també pirinenc **Bernat Lavaquiol**. Per part d'Esquerra Republicana, el pallarès **Pepe Vidal** és el número 2 de la candidatura que encapçala **Marta Vilalta**, i la cerdana **Roser Bombardó** és la número 5.

En el PSC, la quarta posició de la llista per Lleida l'ocupa la regidora pallaresa a l'Ajuntament de Sort, **Neus Comes**. Igualment, a Junts la quarta posició de la llista és per al regidor de l'ajuntament de la Seu d'Urgell, **Jordi Fàbrega**.

Incògnita sobre majoria absoluta independentista al Parlament

Una de les principals incògnites de la cita electoral avançada és si es reeditarà la majoria absoluta independentista al Parlament. I això marcarà els futurs pactes postelectorals. Tots els sondejos apunten que el candidat del PSC, **Salvador Illa**, serà el més votat, com ja va passar a les últimes eleccions. Els darrers dies han estat marcats pels retrets creuats entre ERC i Junts, que van formar Govern fa tres anys però Junts en va marxar l'octubre del 2022. JxCat aspira a superar ERC aquesta vegada amb l'efecte del retorn



de **Carles Puigdemont**.

El 2021 els tres partits independentistes amb representació a la cambra (ERC, Junts i CUP) van sumar 74 diputats, per sobre dels 68 que estableix la majoria absoluta. Caldrà veure si tres anys i tres mesos després els ciutadans reediten aquesta majoria. Tot plegat en un escenari en què el vot independentista podria quedar més fragmentat. També es presenten a les eleccions el partit impulsat per l'eurodiputada **Clara Ponsatí** i el filòsof **Jordi Graupera**, i la formació d'extrema dreta Aliança Catalana de **Silvia Orriols**, actual alcaldessa de Ripoll.

Junts confia en l'efecte que pot tenir la promesa de Puigdemont de

tornar a Catalunya el dia del debat d'investidura al Parlament encara que ell no pugui ser escollit president. ERC, amb el president de la Generalitat com a cap de llista, vol exhibir la gestió del Govern en els últims anys i aspira a mantenir-se com a primera força independentista.

El 'no' als pressupostos

Els comuns concorren a aquestes eleccions després que el seu 'no' als pressupostos fos el detonant de la convocatòria avançada dels comicis. La cap de llista, **Jéssica Albiach**, defensa que la seva formació sap negociar però també sap dir que no quan cal. En els últims anys havien facilitat els pressupostos de la Generalitat.

ART I DECORACIÓ FLORAL



Rams de núvia

Detalls personalitzats Arranjaments florals

*A la temporada de celebracions,
les nostres flors expliquen històries.*

Noces, batejos, comunions...
cada esdeveniment mereix una decoració floral única.

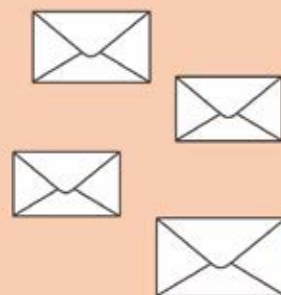
Deixa que les nostres creacions parlin per tu,
creant ambients que ressaltin la bellesa de cada moment.
Descobreix com els nostres centres florals poden ser la peça
clau per fer de la teva celebració un record inesborrable.

Pl. de l'Església (ALP) 972 89 04 48 - 627 442 986 · marisol.stjohns@gmail.com



12M
2024

Eleccions al Parlament de Catalunya



JORNADA ELECTORAL



Horari

Els col·legis electorals
obriran a les **9 del matí**
i tancaran a les
8 del vespre.



Documents

Per votar has de
portar l'original del
teu **DNI, passaport o**
carnet de conduir.



Consulta

Per saber on has
de votar, consulta
la **targeta censal**,
truca al **900 343 232**
o entra a **ine.es**.

eleccionsparlament.cat

012
gencat.cat
Con la mirada sobre el futuro



**Generalitat
de Catalunya**

Els Agents Rurals confirmen la presència d'un os bru al terme municipal de Montferrer i Castellbò

FELIU SIRVENT • Montferrer i Castellbò

Imatge d'arxiu d'un os bru al Pirineu / govern.cat



Els Agents Rurals han confirmat a VIURE ALS PIRINEUS la presència d'un os bru al terme municipal de Montferrer i Castellbò, a la comarca de l'Alt Urgell. Es dona la circumstància que el Cos d'Agents Rurals va localitzar, a finals de 2023, una petita quantitat de pèl que ara s'ha confirmat que és d'os bru. A causa de la petita quantitat, no s'ha pogut determinar quin individu en concret és.

Primer cas a l'Alt Urgell des de 2007

Aquest és el primer indicatiu que es troba a l'Alt Urgell del pas d'un exemplar d'aquest plantígrad des de fa anys, ja que l'anterior indicatiu és del 2007, i va ser en el terme d'Os de Civís, al municipi de Valls de Valira. Aquest indicatiu d'ara, és una dada puntual que ha estat trobada en el terme municipal de Montferrer i Castellbò, dins del Parc Natural de l'Alt Pirineu. Probablement, segons els Agents Rurals, es tracti d'un moviment d'algun dels exemplars coneguts i identificats a la comarca veïna del Pallars Sobirà.

Durant el 2024 el Cos d'Agents Rurals farà seguiment de la zona per comprovar si es tracta d'un indicatiu de moviment puntual o recurrent. Gràcies al seguiment intensiu i acurat que es realitza pels diferents equips, es coneix molt bé la demografia de la població pirinenca d'ossos i la seva evolució. Els paranyes de pèls, els sistemes automàtics de fotografia i vídeo, i la posterior anàlisi de les mostres, permet identificar la major part dels ossos que habiten als Pirineus.

Una població de 76 exemplars d'os al Pirineu

Durant l'any 2022, el Grup de Seguiment Transfronterer de l'Os Bru al Pirineu (GSTOP) va comptabilitzar una població de 76 exemplars d'os al Pirineu. El GSTOP està format per representants del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, el Cos d'Agents Rurals, el Conselh Generau d'Aran i els governs d'Andorra i França, l'Aragó i Navarra.

Aquesta xifra correspon al nombre mínim d'ossos detectats en un any i es revisa anualment. Així mateix, gràcies a les dades obtingudes l'any 2022, es constata que el nombre d'ossos d'anys anteriors van créixer: l'any 2020 va passar de 68 a 69 i l'any 2021 de 70 a 74 exemplars.

Pel que fa al sexe de la població identificada i comptabilitzada l'any 2022, hi ha 39 femelles i 35 mascles (més dos exemplars de sexe no identificat). Dels 76 exemplars, 39 (51,5%) són adults, 24 (31,5%) són subadults i 13 (17%) són cadells de l'any. Dels 13 cadells, hi ha 6 femelles, 5 mascles i 2 de sexe no identificat.

L'àrea geogràfica de presència de l'os bru al Pirineu comprèn una superfície de 5.700 km² (800 menys que l'any 2021 i 2.500 menys que l'any 2020). Aquesta reducció és perquè no hi ha exemplars d'ossos amb seguiment satel·lital. Pel que fa al nombre de naixements, s'han registrat en total 13 noves cries de vuit femelles diferents. Es tracta de la tercera xifra més alta registrada després de 2020 i 2021.



Preparant una celebració?

A **GRAPATS RENT&EVENTS** trobareu tot el que us cal perquè el vostre esdeveniment sigui inoblidable

www.grapats-rent-event.com



GRAPATS
Rent&Events



COBERTERIA • VAIXELLA • CRISTALLERIA • MOBILIARI • CARPES • TÈXTEL • DECORATIU
SERVEI I COMPLEMENTS • FOODTRUCK • MATERIAL BAR I BUFET • MATERIAL DE CUINA



Av. Guillem Graell, 24 - La Seu d'Urgell



vendes@grapats.com



[grapatsrentevent](https://www.instagram.com/grapatsrentevent)

Carla de Ruiter: "En l'estampació botànica, els colors són una sorpresa, s'escapen del teu control"

FELIU SIRVENT • Estamariu



Foto: Feliu Sirvent

Carla de Ruiter, és artesana i pedagoga. Holandesa de naixement, viu a Catalunya des de fa 35 anys. Des de petita l'han atrapat els fils, els teixits i les fibres naturals com la llana i el tint.

Treballes la llana i els tints naturals...

Sí, treballo una mica tots aquests materials naturals des de la base, des de la fibra. La gent, massa sovint, descobreix que és el cotó, el lli, el cànem.. També m'agrada la cistelleria perquè m'encanta teixir, tant el fil com el vímet i el cànem. En el procés de tint natural, aprofito plantes tintòries del meu entorn. De vegades, la tintura de la llana arriba a ser un procés quasi màgic.

El teu projecte professional i personal es diu fibrart. En què consisteix?

Pretén difondre totes aquestes activitats artesanals. M'ho passo molt bé treballant amb aquests materials perquè trobo que connecten del tot amb la natura. Ara bé, més enllà de la meva satisfacció personal, per mi és molt important donar a conèixer i difondre coneixements ancestrals de la vida quotidiana a través de tallers. Quan elaboro una peça, sigui amb llana o bé un cistell, sempre penso que estaria bé que en poguessin gaudir els altres.

Divulgar coneixements ancestrals?

Sí, perquè avui en dia sembla que aquestes activitats hagin caigut en l'oblit, que formin part del passat, però hem de recordar que fa només dos generacions eren habituals i fins i tot quotidianes. Es realitzaven a totes les cases, sobretot a pagès. Hem perdut molt de pressa aquesta pràcti-

En el procés de tint natural, aprofito plantes tintòries del meu entorn... M'ho passo molt bé treballant amb aquests materials perquè trobo que connecten del tot amb la natura. I quan faig un taller, el primer que vull és que els assistents també s'ho passin igual de bé

ca i aquests coneixements.

Precisament, el cap de setmana del 13 i 14 d'abril vas impartir a Bescaran el "Taller d'estampació botànica", en el marc del cicle 'Tastet d'Oficis'. Com el vas plantejar?

El meu plantejament, primer de tot, va ser que els assistents al taller s'ho passessin molt bé treballant aquests materials. Per part meua, vaig oferir les eines i la tècnica. Vaig portar un xal de seda i una motxilleta de cotó i vam fer moltes provatures d'estampació sobre paper i cotó. Tot això ho vam fer a través de tècniques molt senzilles. Crec que és molt important fer les coses de la manera més senzilla possible, arribar a tothom, que tothom ho pugui fer, tant els adults com els nens.

També treballes amb nens?

Estic treballant en un centre ocupacional i com que no vull utilitzar cap producte químic, he anat fent proves amb la llet, perquè calen proteïnes per fixar els colors de les plantes al teixit o al paper. He experimentat amb la llet

de soja i de cigrons. El teixit i el paper necessiten xopar-se de proteïna.

Sovint parles de crear teixits primitius...

Això de teixits primitius em ve d'una senyora que m'estimo molt, l'**Edith Schaar**, una alemanya que fa molts anys que viu aquí. Ella és molt gran, té 90 anys, però fins fa ben poc no parava de crear al voltant del filat i del teixit, feia uns tapissos de mides enormes i ara encara crea a la residència. L'Edith ha estat una mestra per mi, he après molt d'ella, sobretot dels tints naturals. Per fer un taller familiar i apropar els materials naturals a la gent, l'Edith confeccionava dos o tres bastonets, branques, per elaborar un tei-

La meva feina està estretament vinculada a la cultura, la tradició i la natura, per mi està tot interrelacionat. Estem perdent el fet de confiar en la natura. Als tallers acostumo a explicar als meus alumnes que la natura ens ho dona tot

xit primitiu, que no era res més que l'Ull de Déu, que és el símbol de protecció de Mèxic. A mi m'agrada molt perquè la gent, a través d'aquest petit detall, tant si els ensenyo a filar com a teyir, poden expressar la força dels colors. Els

tints naturals són vius, tenen vida, no són uniformes, això també m'ho va ensenyar l'Edith.

D'on treus tots els ingredients naturals per fer els tints?

Bàsicament, els trec d'aquí, del meu hort. Com que m'agrada l'estampació botànica, tinc una bona plantació de plantes tintòries. La fulla de l'olivera, per exemple, tinta un verd preciós o bé un groc extraordinari, depenent de la concentració. El vímet, a part d'utilitzar-lo per a cistelleria o per a productes medicinals, conté un color molt interessant per a teyir.

I els colors, què són els colors per tu?

Els colors són sempre vida i alegria, però en l'estampació botànica, els colors són una sorpresa, s'escapen del teu control. Aquesta sensació m'agrada molt que passi, en contraposició a la societat d'avui, on es vol tenir-ho tot sota control i d'una determinada manera.

La teva feina està lligada a la cultura i a la tradició...

Sí, la nostra vida, la nostra història, són una seqüència de baules i ponts per on passa la tradició, l'experiència més vital de les persones humanes. La meva feina està estretament vinculada a la cultura, la tradició i la natura, per mi està tot interrelacionat. Estem perdent el fet de confiar en la natura. Als tallers, acostumo a explicar als meus alumnes que la natura ens ho dona tot.

SERVEI VERD TREMP, Pallars Jussà!

Per a tots els amants de les plantes i apassionats de la jardineria.

SERVEI VERD compta amb més de **25 anys d'experiència** en el món de la jardineria, oferint la seva varietat de serveis per satisfer les necessitats de tots els seus clients, així com també la venda de flors, plantes i arbres per a tots els gustos. A més trobarem planter per a l'hort.

¡No t'ho perdís! Alegra el teu jardí, gaudeix de la bellesa de les flors.

Tracte personalitzat i assessorament professional.



Jardineria Servei Verd



La Canadencia, 6

Tel. 973 652 663 · Mòb. 658 973 782

rosamarisv@gmail.com

TREMP

- Flors, plantes i arbres.
- Disseny i creació de jardins.
- Manteniment de jardins i zones verdes.
- Esporga d'arbres i arbustos.
- Instal·lacions de sistemes de reg.



Jardineria servei verd



labotiguetaeldeserveiverd



El pirinenc Miquel Travé aconsegueix la plaça per competir a París en els seus primers Jocs Olímpics

FELIU SIRVENT • La Seu d'Urgell

El canal d'Aigües Vives de Pau (França) va ser l'escenari on es va decidir la composició de l'equip que representarà a Espanya en Eslàlom Olímpic en els Jocs de París 2024. El pirinenc Miquel Travé competirà per primera vegada en uns Jocs Olímpics, ho farà a l'estadi nàutic de Vaires-Sud-Marne de la capital francesa entre el 27 de juliol i el 5 d'agost.

Acompanyaran al palista de la Seu d'Urgell, el jove **Pau Echaniz Pal** en K1, la representant l'equip d'Andorra, **Mònica Doria** (C1F), originària d'Arfa, al municipi de Ribera d'Urgellet, i **Maialen Chourraut** en K1, piragüista basca i estretament vinculada a la capital de l'Alt Urgell.

El procés selectiu, que va arrencar a la Seu d'Urgell, va estat ple de tensió, emoció i incertesa. Un selectiu estatal que va continuar amb les proves a Pau, on es va decidir la composició de l'equip olímpic. Només Miquel Travé, que es va imposar en les sis mànegues del selectiu, va aconseguir una superioritat aclaparadora sobre els seus rivals i va ser el primer a obtenir el bitllet olímpic en el C1 masculí.

E C1 femení va ser com una novel·la de suspens. Semblava que **Núria Vilarrubla** ho tenia tot fet, després de les tres baixades de la Seu d'Urgell, on es va imposar en totes, però en arribar a Pau, una **Miren Lazkano** immensa i plena de confiança en les seves palades va impedir que l'olímpica a Tòquio 2020 aconseguís resoldre la seva classificació. Lazkano va fer ple en el canal francès i va guanyar en els tres descensos restants, per la qual cosa la decisió final es va retardar fins a les cronometrades del Caiac Cross de la jornada dominical, on es va imposar en ambdues, portant a la donostiarrà a la seva primera presència olímpica.

En el K1, també semblava que **Maialen Chourraut** liquidaria la seva cinquena presència en uns Jocs gràcies a les tres victòries inicials, però els dubtes de la de Lasarte



El pirinenc Miquel Travé aconsegueix a Pau la plaça per a competir als Jocs Olímpics de París / @RFEPiraguismo

Acompanyaran al jove palista de la Seu d'Urgell, Pau Echaniz Pal en K1, la representant l'equip d'Andorra, Mònica Doria (C1F) i la basca Maialen Chourraut en K1

en arribar a Pau i el tot o res de **Laia Sorribes** van posar pebre a aquesta categoria. La catalana va guanyar la quarta i cinquena mànega, fent que la sisena es convertís en una veritable final entre elles dues. Però aquí va ser quan Maialen va treure aquest extra que tenia als seus braços per a avantatjar a Sorribes en 1,06 segons.

En la categoria masculina, el 'Big Three' de l'Eslàlom Olímpic espanyol (Pau Echaniz, David Llorente i Miquel Travé, campions d'Europa en K1 Patrulles a Cracòvia el mes de juliol passat) van estar colossals cada vegada que es van ficar a l'aigua i van tornar a aconseguir uns grans resultats.

- Preparació selectivitat i TDR.
- Reforç i ampliació de les assignatures científiques.
Tot amb una aplicació final a situacions competencials.

ASSEGURA'T L'ÈXIT

Contacta'ns
639 87 21 46 / academiapirineus@gmail.com
C/ Iglesias Navarri 11, La Seu d'Urgell

ACADÈMIA
π RINEUS
LA SEU D'URGELL





TALARN

MUSIC EXPERIENCE

18/21
JULIOL
2024

18 JULIOL

THE TYETS
FIGA FLAWAS
DJ TRAPPELLA

19 JULIOL

GUILLEM GISBERT
HENRIO
LA MARIA
LEY DJ

20 JULIOL

ELS CATARRRES
SERGI CARBONELL
MAIO
BEGO MARTÍN DJ

21 JULIOL

ANTÒNIA FONT
MERITXELL
NEDDERMANN



Espais
gastronòmics



Venda de
marxandatge



Zona
tattoo



Aparcament
gratuit

OBERTURA PORTES 19:00 H

Venda d'entrades i més informació a
www.talarnmusicexperience.com



INTRODUCCIONS



COL·LABORADORS



Mima'ls, la botiga i el centre veterinari a la Pobla de Segur per a tots els amants dels animals de companyia

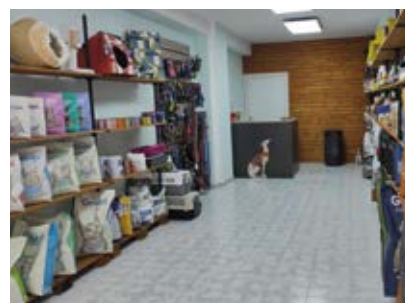
A. CAMPOY • La Pobla de Segur

A Mima'ls trobem un centre veterinari i una botiga amb una àmplia varietat de productes i serveis especialitzats per satisfer les necessitats i la cura de la nostra mascota estimada.

En aquest establiment de la Pobla de Segur hi ha tota mena d'accessoris i tot el que necessitis per a la teva mascota: alimentació amb nutrients adequats, higiene, varietat de joguines, collarets, corretges, menjadores, llits i més productes.

També hi tenim servei veterinari amb cita prèvia i perruqueria per cuidar i mimar al teu pelut (servei amb hores concertades).

Igualment, a Mima'ls també brinden el servei de passejos a l'aire lliure per al teu gos. Els nostres amics peluts necessiten passejar, jugar per mantenir-se en forma i sen-



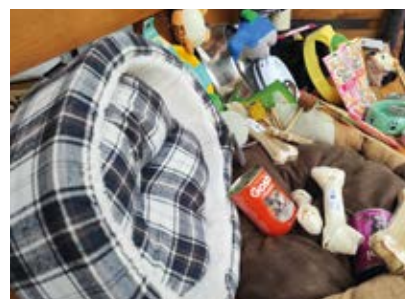
tir-se feliç. Ofereixen l'alternativa de cura a domicili.

Amb tot, tracte proper i un servei i una atenció personalitzada per a cada necessitat de la nostra adorable mascota.

Adreça: Avinguda Catalunya, 3

Telf: 626 372 656

Instagram: mimals_alsteuscompanys



FEMIA Ascensors



PROJECTES CLAU EN MA__MANTENIMENTS__
REHABILITACIONS__MODERNITZACIONS__
ADAPTACIO D' ASCENSORS__SERVEI 24 HORES



ASCENSORS
HOME LIFT
MUNTA CÀRREGUES
MUNTA PLATS
MUNTA COTXES
PLATAFORMES ELEVADORES
CADIRES PUJA ESCALES

www.femiascensors.com

AV. ALCALDE ALTISENT N°16
25620 TREMP +34648164551

FESTES A LLÍVIA

DE L'1 DE MAIG AL 16 DE JUNY



DIADA CASTELLERA
11 DE MAIG



FESTA DEL CASTELL
19 DE MAIG



FESTA DE LA TRANSHUMÀNCIA
3 DE JUNY



FESTA DE SANT GUILLEM
16 DE JUNY



CONCERT DE GOSPEL
18 DE MAIG
FESTA DE GORGUJA
20 DE MAIG
FESTA DELS AVIS
26 DE MAIG

**VEURE PROGRAMES A BANDA O CONSULTAR EL WEB MUNICIPAL
I LES XARXES SOCIALS. MÉS INFORMACIÓ AL TEL. 972896313**



2x1 en ulleres
de marca
 monofocals o progressives
 antireflector inclòs
 i paga a terminis sense interessos * **TAE 0%**

OPTICALIA

CENTRE VISIÓ GRUP

C/ Major - 85

C / Àngel Guimerà - 17

La Seu D'Urgell

Manresa

Tel : 973 35 46 10

Tel : 93 872 54 71

Promoció vàlida de l'1-9-2023 al 30-12-2023. Les dues ulleres portaran lents monofocals o progressives amb la mateixa graduació i tractament. Es cobraran les ulleres d'import més alt. 1es ulleres: es podrà escollir qualsevol muntura de qualsevol marca disponible a l'establiment, amb graduacions incloses en els rangs de fabricació disponibles dels proveïdors d'Opticalia. 2es ulleres sense cost: només es podrà escollir entre una selecció de models de les marques Custo Barcelona, Mango, Mango Kids, Pull&Bear, Pedro del Hierro, El Ganso, TheLook, Trendi, Trendi Kids i Vittorio & Lucchino, exclusives d'Opticalia. Els productes sanitaris objecte d'aquesta promoció són conformes a les regulacions legals. *Finançament: L'import total degut i el preu total a terminis és el mateix.

Els ramaders de la Vall Ferrera denuncien la superpoblació de muflons

MARTA LLUVICH • La Vall Ferrera

Els ramaders denuncien la superpoblació de muflons / Marta Lluich



Els ramaders de la Vall Ferrera denuncien la superpoblació de muflons a la zona. Durant els mesos de març, abril i maig baixen de les zones altes als prats de pastura buscant herba per alimentar-se, amb les pèrdues que això comporta per als pagesos. El ramader **Nacho Castellarnau** va dir que on hi ha muflons no poden anar-hi ramats d'ovelles a pasturar, perquè en cas d'encreuar-se amb les ovelles dels pastors, surt un animal "molt poc apreciat per la carn" i infèrtil. A Norís, a 1.254 metres d'altitud, només hi viu el Benito, qui va explicar que els muflons ja no es fan estranys amb la gent i es passegen pels carrers del poble com si res. Des de la finestra de casa veu ramats de fins a 200 muflons, va assegurar.

Castellarnau va explicar que els muflons es van introduir a Andorra per a la cacera esportiva a mitjan anys noranta. Els animals van travessar la frontera per Tor i Alins i s'han anat estenent per tota la vall. Segons aquest ramader d'Alins, els muflons avancen en detriment de l'isard, amb qui competeix pels prats més baixos. "On fa anys veia ramats d'isards ara hi veu ramats de muflons", va dir Castellarnau.

Per la seva banda, el **Benito**, únic habitant permanent al poble de Norís, va explicar que ja fa un temps van haver de posar tanques al cementiri del poble perquè els muflons i els senglars no hi entressin. "Veure'ls passejar pels carrers del poble ja és habitual", va assegurar el Benito i a tall d'exemple va comentar que ha de protegir les flors de casa amb teles perquè aquests animals no se les mengin. La població de mufló censada a la Reserva Nacional de Caça de l'Alt Pallars l'any 2023 era de 1.019 exemplars.

Més de 50 anys al vostre servei



**PNEUMÀTICS
SEGRE**

Polígon Industrial La Seu
Carrer E, 18, 25710
La Seu d'Urgell, Lleida
pnesegre@gmail.com




- Venda i reparació de pneumàtics de tot tipus
- Pre ITV
- Frens
- Embragues
- Bateries
- Manteniments
- Suspensions
- Distribucions
- Alineacions
- Servei de carretera
- Servei de mecànica

973 36 00 76

LOCAL PER LLOGAR



C/ Major, 18 La Seu d'Urgell

- Dins dels escoberts.
- Al bell mig de la zona comercial tradicional.
- Façana singular.
- Usos múltiples (comerç, oficina, taller/expositor d'arts, serveis ...).



Botiga 25m²



Rebotiga 8m²



Altell 12m²



Celler 49m²

626 167 123 / 682 791 859

Organitzen un taller d'empelts per aprendre a valorar i conservar les varietats de fruiters ribagorçans

REDACCIÓ • Llesp



L'àrea de medi ambient del Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça conjuntament amb l'Associació d'amics de l'Observatori de varietats Ribagorçanes va organitzar a mitjan abril un taller d'empelts a Llesp on es van explicar les tasques de caracterització i recuperació de varietats de fruiters ribagorçans que estan portant a terme des de l'associació, així com diferents empelts d'aquestes varietats

úniques.

L'acció, que va anar a càrrec de Xavier Farré i Núria Nieto, va tenir una bona acollida. Segons els organitzadors, aquesta transferència de coneixement és molt important per tal de crear xarxa al territori i valorar aquestes varietats, així com garantir la seva conservació enfront de les varietats comercials. En el futur es faran més tallers i xerrades.



Productes artesans
del Pirineu

XARCUTERIA
Montserrat



Tel. 873 452 797

xarcuteriamontserratcb@gmail.com

C. Major, 89 · La Seu d'Urgell



@xarcuteriamontserrat



CANSALADERIA I XARCUTERIA
PERNILLS LLONGANISSES
i demés derivats del porc

Tel. 973 51 00 24

antonivigo.1@gmail.com

C. St. Roc, 1
Bellver de Cerdanya





OFERTA DE FEINA AL DEPARTAMENT TIC

Empresa dedicada a la generació d'energia elèctrica, amb un equip de treball consolidat i sistemes de treball digitalitzats, ubicada a la Seu d'Urgell, al bell mig del Pirineu català, ofereix:

LES TASQUES PRÒPIES DEL LLOC DE TREBALL SÓN:

- Analitzar dades específiques del negoci, informes periòdics a direcció i altres àrees de l'empresa.
 - Gestió i explotació de base de dades internes.
 - Integració de dades entre programaris.
- Automatització de processos, elaborar informes tècnics i procediments o manuals d'ús.
 - Manteniment i desenvolupament d'aplicacions pròpies.
 - Enviar informació i circulars a diferents organismes.
- Suport en l'administració de xarxes, sistemes i microinformàtica.
 - Resolució d'incidència amb usuaris final.

NECESSITEM:

- Titulació en Enginyeria Tècnica/Superior, Grau en Informàtica, Telecomunicacions o relacionat.
- Imprescindible coneixement d'eines d'anàlisi/visualització de dades, es valoraran coneixement de Power BI.
 - Coneixements de Power Platform de Microsoft (Power Automate, Power Apps, etc.), Microsoft 365 i SharePoint
 - Es valorarà coneixements de programació tipus .NET i SQLServer.
 - Es valorarà coneixement de gestió i administració de base de dades.
- Domini en l'ús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació i coneixement avançat en tecnologia Microsoft.
 - Capacitat analítica i d'aprenentatge.
- Una persona metòdica i organitzada en la realització de les tasques.
 - Autonomia i capacitat de treball en equip.

OFERIM:

- Incorporació immediata.
- Jornada intensiva.
- Unir-te a una empresa del territori, amb un projecte sòlid de creixement i innovació.
- Bon ambient de treball, estabilitat laboral i possibilitats de creixement dins de l'empresa.
- Participar d'un sector atractiu, motivador i en constant moviment, amb un equip jove de professionals.
 - Formació a càrrec de l'empresa.

Envia el teu CV → rrhh@peusa.org





 @PEUSAenergia #energiadelpirineu

El Festival Ull Nu dedica la jornada del convidat d'honor al cinema portuguès

REDACCIÓ • Andorra

El Festival Ull Nu, que tindrà lloc del 8 al 12 de maig, arriba a la 11a edició dedicant una jornada al cinema portuguès i, per primera vegada a Andorra, es projectarà una selecció de curtmetratges de Portugal amb la presència del director Federico Mesquita i Ricardo Vieira, el programador d'IndieLisboa, el prestigiós festival portuguès.

Una de les coses a destacar és l'alta participació a la segona edició de l'Ull Nu LAB. S'han rebut 38 guions i dels 8 que participaran al taller, 7 són escrits per dones. En aquest sentit, pel que fa al concurs de curtmetratges, es manté la xifra de 600 obres participants i d'entre els 24 projectes finalistes contem amb 18 directores dones.

Com ja és habitual, el festival compta amb una àmplia proposta cultural i d'oci amb projeccions, exposicions, instal·lacions, xerrades, concerts i activitats familiars. Una de les novetats és la Vila UllNu, un espai gastronòmic que s'instal·larà a la Plaça del Poble, des del divendres 10 fins al diumenge 12 de maig.

Projeccions

La primera de les projeccions serà el dimecres 8 de maig amb "Remember my name", la pel·lícula inaugural que és el primer llargmetratge de la directora Elena Molina, participant i guanyadora en diversos Festivals Ull Nu. Aquest film serà també el que es projectarà durant la sessió escolar del dijous 9 de maig.

El dijous 9 de maig, tindrà lloc la jornada dedicada a Portugal, el convidat d'honor, i es podran veure una selecció de cinc curtmetratges portuguesos acompanyats del col·loqui amb el director Federico Mesquita i el programador d'IndieLisboa, Ricardo Vieira. Seguidament es projectarà el llargmetratge "Simon Chama" i tindrà lloc la xerrada amb la seva directora, la Marta Sousa.

El divendres 10 de maig, es farà una projecció especial, organitzada conjuntament amb la Fundació ONCA i, l'Assandca, l'Associació Andorrana Contra el Càncer. Es podrà veure "No vull ser un heroi", amb la presència del seu director Joan Pauils.

Imatge de la presentació del festival. Foto: Qucut.



Concurs de curtmetratges

Una de les novetats d'aquest any és que s'han agrupat els blocs de projeccions d'aquests curtmetratges que opten a concurs per temàtiques i aquestes són: 'L'herència de la memòria', 'Engendrar el present', 'Joves adults' i 'Dissidències'.

El primer dels blocs de projeccions, l'Herència de la memòria, serà el divendres 10 a les 18.15 h, i es projectaran "No hi caiguis" de Blanca Sacristan, Raquel García i Mariona Rayo (Andorra), "Pan de rana" de Malena Montiel, "Phantasia" de Jorge Moneo, "La Colada" de María Monreal, "La vallé des rides" de Sinoë Meissonnier, "Les més grans" de Dubi Cano, Marta Codesido, Nuria Ubach i Ulrika Andersson. Al segon bloc, 'Engendrar el present', tindrà lloc el divendres 10 a les 20 h, i es veurà "Mikado" de Miquel Gomila, "C/ Ramón y Cajal" de Pepa Català, "Voyage en Mascarade" de Manon De Sousa, "Miau" de Guillaume P. Martínez i José Luís Algar, "Dec ser jo" de Núria Mayol i "Frialdad" d'Andrea Sánchez (Andorra). El tercer bloc, 'Joves adults', serà dissabte 11, a les 17.15 h, i comptarà amb "Provocadora" d'Èlia Lorente, "Niuada" de Valèria Cuní, "Cura Sana" de Lucía G. Romero, "A déu Peixet" d'Anice Mateu, "CHAUD" de Franck Hourliac, i "Danger us", de Carlos Robisco.

Podeu llegir l'article sencer a
www.viurealspirineus.cat



CAN JOSEP

Carretera de La Seu d'Urgell, 12
SORT (Lleida)
Tel. 973 620 176 - 973 620 834
info@hostalcanjosep.com
www.hostalcanjosep.com

Habitacions i restaurant

XVIII CONCURS NACIONAL DE RAÇA BRUNA DELS PIRINEUS



PROGRAMA

17 de maig: ENTRADA DEL BESTIAR

18 de maig: EXPOSICIÓ DEL BESTIAR

19 de maig: CONCURS NACIONAL

- 11h: Eliminàtoria de les categories vedelles i braves.
- 14h: Explicacions dels jutges i lliuraments de premis.



TALLÓ - BELLVER DE Cerdanya
17, 18 I 19 DE MAIG DE 2024



Xerrades de Salut

organitzades per l'Àrea Bàsica de Salut de la Cerdanya

Bellver de Cerdanya

**Les Bones Pràctiques del
Benestar Emocional:
Gestionant l'estrès de
les relacions**

A càrrec de Lúcia Nosàs,
psicòloga referent de Benestar
Emocional i Comunitari

**Dilluns
27 Maig
2024**

18H

**Centre Cívic
Sala Pirineus**

Obertes a tothom!

+ info:

@abscerdanya

@fhpuigcerda



Col·labora:



BELLVER DE CERDANYA

DISSABTE 18 DE MAIG 2024
DIA INTERNACIONAL DELS MUSEUS

Us esperem a les portes obertes!



**Sequer de Pinyes
Museu del Bosc**

18 DE MAIG

Ai Sequer, a les 11h.
Amb Mònica Martínez,
responsable de l'Oficina de
Turisme de Bellver

**Exposició estable
Bellovidere**

18 i 19 DE MAIG

A Talló - Dia 18, a les 18h. Dia 19,
a les 11h. Amb Elvira Mata,
historiadora. Amb la col·laboració
de l'Institut d'Estudis Ceretans.



Solidaritat que mou muntanyes!



19 de maig



Recorregut llarg
Recorregut mig
Recorregut curt



8h



Aportació solidària

**CAMINADA
POPULAR!**
9h

**LA
TRES
VOLTADA**



19 de maig de 2024

Inscripcions i + info a:

<https://esportsbellver.org>





Neteja de xemeneies de llenya,
gasoil, pèl·lets...

Neteja d'extractors de cuines
industrials i domèstiques

Inspeccions de conductes
amb càmera de TV



Fethi: 674 638 771 / 642 185 425 aixaldapirineus@gmail.com



Solucions en elevació i accessibilitat

- Ascensors
- Plataformes
- Cadires puja escales
- Munta plats
- Munta càrregues
- Munta cotxes
- Instal·lació
- Manteniment
- Rehabilitacions
- Modernitzacions
- Projectes a mida
- Finançament a mida



GSM

INSTAL·LACIÓ DE
TELÈFON DE CABINA



SERVEI REPARACIÓ
AVARIES 24 HORES



ESTUDIS
EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

902 158 353

www.ascensorssales.com

La Vall de Boí tindrà la tirolina més llarga de Catalunya per contribuir a desestacionalitzar el turisme

A. CAMPOY • La Vall de Boí

Tirolina de Hunter Mountain en the Catskills (Nova York)

L'estació d'esquí de Boí Taüll està treballant, conjuntament amb l'Ajuntament de la Vall de Boí, un projecte d'oferta turística de primavera-estiu que ja va arrencar l'any passat amb una oferta de bicis elèctriques. En aquest sentit, el complex de l'Alta Ribagorça de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) estrenarà aquest estiu, si tot va bé, el primer tram d'una tirolina doble que amb 1,2 quilòmetres de longitud serà la més extensa de Catalunya i una de les més llargues d'Estat.

Actius de Muntanya SA, la societat mercantil íntegrament participada per FGC, ha adjudicat per 763.600 euros la primera fase de la nova atracció (uns 200 metres) que és el que es preveu que estigui operatiu aquest mateix estiu. En el plec de condicions s'especifica que "l'obra se situa entre el tercer tram de la carretera d'accés de l'estació d'esquí i muntanya Boí Ta-

üll i la cota 2050 metres d'altitud, en el Pla de Vaques, del terme municipal de la Vall de Boí".

L'objectiu de la tirolina és ampliar el ventall d'activitats per als visitants de l'estació i garantir una obertura de l'explotació els 365 dies de l'any. El document descriu aquest primer tram de tirolina com a "apte per a públic familiar i de totes les edats", ja que "el descens serà relativament relaxat i permetrà gaudir del paisatge".

Dues fases

Després d'aquesta primera etapa, quedarà pendent una segona, que partirà de la plataforma, travessarà la vall durant un quilòmetre i acabarà en l'aparcament pròxim a la carretera L-501, que porta al poble de Boí. Aquest serà "un vol panoràmic i vertiginós" per als aficionats a "emocions fortes" i és que es podran aconseguir velocitats de fins a 100 km/h. La tirolina per-



metrà descensos en solitari, ja sigui assegut o en posició horitzontal, així com a dues persones de manera simultània, i comptarà amb dispositius amb autofrenat. El director de les pistes de Boí Taüll, David Ros, assegura que aquest nou equipament s'afegirà a altres activitats complementàries que ja funcionen "com les rutes amb bicicleta elèctrica que ja es realitzen actualment i amb altres noves". També hi haurà un circuit de motos elèctriques infantils.

*Cargols a la llauna
carns a la brasa
bons guisats
i peixos*



RESTAURANT

La Coma

Ctra. Nacional 260 (Lleida-Puigcerdà), km. 205

Tel. 973 515 176 · Fax. 973 515 078

25724 Lles · Cerdanya

www.restaurantlacoma.com

A/c.: lacomarestaurant@gmail.com

 **ESTANOL**

GESTORIA ADMINISTRATIVA
CORREDORIA D'ASSEGURANCES
ASSESSORÍES FISCAL, LABORAL I COMPTABLE
AGENT DE LA PROPIETAT IMMOBILIÀRIA
SERVEIS INFORMÀTICS

PLAÇA CATALUNYA, 3
25700 LA SEU D'URGELL

TEL. 973 350 100

FAX 973 350 117

estanol@estanol.com

DR CARLES POL I ALEU, 26
25560 SORT

TEL. 973 620 231

www.estanol.com

Presenten a Llavorsí la campanya d'esports d'aventura

REDACCIÓ • Llavorsí

Presentació de la temporada d'esports d'aventura a Llavorsí / Marta Lluvích



La campanya d'esports d'aventura al Pirineu ha arrencat enguany amb 218 empreses. L'objectiu de Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, que va organitzar la presentació a finals d'abril a Llavorsí, és revalidar les dades de l'any passat, que es va tancar amb 801.383 activitats contractades, la xifra més alta des que es tenen registres. El Pallars Sobirà manté el lideratge en activitats i concentra 60 empreses, seguit de la Val d'Aran amb 44 i l'Alt Urgell amb 31. El sector va generar l'any passat un impacte econòmic de 111,47 milions d'euros, un increment del 2,6% respecte al 2019.

De les 277 empreses d'esports d'aventura que concentren a l'Alt Pirineu i a Lleida, 229 ofereixen activitats de terra, 31 es dediquen a propostes d'aigua, mentre que les 17 restants ofereixen iniciatives d'aire. Les activitats de terra van concentrar l'any passat el 48,6% de les contractacions, mentre

que les d'aigua van suposar el 47,9% i les d'aire, el 3,5%. El ràfting és l'esport rei en la modalitat d'aigües braves, seguit d'altres disciplines com ara el piragüisme, l'hidrospeed o el descens de barrancs.

El president de la Diputació de Lleida, **Joan Talarn**, va parlar de l'ús de l'aigua que fan les empreses d'esports d'aventura i ha dit que es tracta d'una aigua que més avall s'aprofita per a altres usos, com ara el reg. El president de les Associacions d'esports d'aventura del Pallars Sobirà, **Florido Dolcet**, es va expressar en la mateixa línia i va dir que el sector està molt conscienciat i vetlla per no malgastar cap litre d'aigua.

Dolcet va explicar que la temporada d'activitats d'aigua al riu Noguera Pallaresa s'allargarà fins al 15 d'octubre, quan finalitza el conveni d'Endesa amb l'Associació d'Empreses d'Esports d'Aventura del Pallars Sobirà i el con-

sell del Pallars Sobirà. Aquest permet la regulació del cabal del riu per la pràctica d'esports com el ràfting.

Turisme de proximitat

El vicepresident del Patronat de Turisme, **Juan Antoni Serrano**, va destacar el lideratge de les comarques del Pirineu pel que fa a la pràctica del ràfting i va dir que difícilment a cap altre lloc del món s'ofereix aquest servei amb la mateixa qualitat.

Pel que respecta a la procedència dels visitants que practiquen turisme actiu, el 68% són catalans, el 19% són de la resta d'Espanya, el 12% són turistes d'Europa i l'últim 1%, de la resta del món. L'estudi de la **Càtedra de Turisme d'Interior i Muntanya** també subratlla que la despesa mitjana del client que es va desplaçar l'any passat a la demarcació atret per les propostes dels esports d'aventura es va situar en 149,4 euros per dia.



ALUMINI • VIDRE • PERSIANES

f i Tecnia tancaments

Finestres: Alumini • PVC • Fusta
Persianes: Enrotllables • Orientables
Vidres
Mampares de bany
Mosquiteres
Façanes d'alumini

La Seu d'Urgell • Lleida

M. 610 929 435 • 651 937 945
tecniatancaments@gmail.com





Joves del Pirineu

Gemma Guitart Julià, té 24 anys i és de Cal Grau de Castellar de Tost. És ramadera i estudiant d'Enginyeria Agrònoma.

Gemma Guitart: “Vull ser pagesa, viure a Castellar de Tost i donar continuïtat a l'explotació familiar”

Ets ramadera i enginyera agrònoma...

Soc ramadera, però encara no soc enginyera. Estic acabant el grau a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària i Forestal de la Universitat de Lleida.

Cal Grau de Castellar de Tost ha estat la teva escola?

Sense cap dubte. Aquesta és casa meva, aquí és on he crescut i on cada dia ho aprenc tot des de baix. Els animals sempre m'han agradat, des de petita, i cuidar-los i alimentar-los per mi és un plaer.

Com és la vostra explotació?

La nostra és una explotació familiar, constituïda com a societat agrària de transformació, on hi ha el meu pare, dos dels meus tiets, jo mateixa i dos socis més. El 2019 em vaig incorporar com a jove agricultora. Munyim unes 400 vaques cada dia i tenim uns 800 caps de bestiar, entre seques i recria.

Així us dediqueu bàsicament a la producció de llet?

Sí, no tenim vaques de carn i els mascles tampoc els engreixem nosaltres, quan tenen uns quinze dies ja marxen. Com a curiositat, et diré que fa poc que hem capat sis vedells, farem bous i intentarem que no mengin gens de pinso durant tres anys i els engreixarem només amb les pastures, a veure què passa.

I en què consisteix la teva feina?

M'ocupo de temes de gestió. Quan neix un vedell, faig els papers, introdueixo les dades a l'ordinador i actualitzo tot l'històric de cada vedell a dos llocs diferents. Ara bé, a l'hora de la veritat faig el que més convingui: canviar fils, donar llet als vedells, triar vaques, inseminar...

Ahir vas anar a Girona a protestar contra les distribuïdores per la baixada de preu per litre de llet...

Em sap greu dir-ho, però la resposta va ser insuficient, érem pocs ramaders tot i jugar-nos-hi molt. Les cadenes de supermercat han decidit rebaixar el preu que paga per litre de llet al productor i això incompleix la llei de la cadena alimentària. El preu que ofereix la gran distribució no arriba a cobrir el cost de produir un litre de llet. A tot això, s'hi afegeix que no hi ha relleu generacional perquè els joves veuen que no s'hi poden guanyar la vida. Crec que si es complís la llei de la cadena alimentària, si més no, podríem viure dignament. Ara el que fem només és sobreviure.

L'activisme l'has mamat a casa?

Sí, per descomptat, el pare sempre m'ha portat amb ell a tot arreu. Quan tenia disset anys vaig ser a la 'Marxa Pagesa' i vam inundar l'Avinguda Maria Cristina de Barcelona, va ser emocionant. Fa poc he entrat a l'executiva de Joves d'Unió de Pagesos. Crec



que és un bon moment per implicar-m'hi.

El teu futur el veus clar?

Malgrat tot, tinc clar que vull ser pagesa, és el que m'agrada. Em quedaré al sector; si els preus m'ho permeten, m'hi quedaré. Vull ser pagesa, viure a Castellar de Tost i donar continuïtat a una explotació que el padrí va començar amb només vuit vaques.

Però, raons per protestar no en falten...

És que la situació és greu. Fa temps que el sector demana més regulació dels mercats, menys burocratització dels processos, més suport a l'activitat, etc. Al Pirineu, a més, tenim un problema important amb la gestió que l'administració fa de la fauna salvatge i els danys que aquesta ocasiona als cultius.

A la revolta pagesa del febrer s'hi van veure moltes dones. Per què?

Crec que les dones sempre hi han estat, però, no fa tant temps que es troben al capdavant de moltes explotacions. Tot això està canviant, les dones són motor de canvi.



Generalitat de Catalunya
Departament de Drets Socials
Direcció General de Joventut

Museu de l'Homeopatia a la Seu d'Urgell

NÚRIA BOLTÀ VILARÓ • La Seu d'Urgell

Ha estat una agradable sorpresa assabentar-nos de l'obertura d'aquest petit museu perquè encaixa plenament amb el títol d'aquesta secció "petits museus amb encant" la qual porta més de 12 anys divulgant aquests espais de cultura i patrimoni que es troben entre l'Alt Urgell i la Cerdanya.

L'acte d'inauguració del nou museu de l'Homeopatia va tenir lloc el dia 10 d'abril coincidint amb el dia mundial de l'Homeopatia. La propietària de la col·lecció, la naturòpata i homeòpata Sofia Roca, va explicar el perquè va decidir compartir la seva interessantíssima col·lecció amb el públic que ho desitgi. Segons va explicar, serà una manera que les peces de la seva propietat, i les que ha anat adquirint durant anys, perdurin en el temps i ajudin a fer conèixer una mica més aquest mètode terapèutic que no experimenta els seus productes amb animals.

El petit museu està ubicat en un espai habilitat al soterrani de la farmàcia Purgimon la decoració del qual transporta el visitant al segle XIX. Un mobiliari ben escollit completat amb els detalls justos per propiciar una visita còmoda, permet una immersió en la història de l'homeopatia i en la vida del seu fundador, el metge, farmacèutic i químic alemany, Samuel Hahnemann (1775-1843).

A finals del segle XVIII, Hahnemann va proposar aquest sistema terapèutic que es basa en el principi hipocràtic de la similitud i en la potenciació o dinamització dels productes medicinals. Consisteix en mullar glòbuls o grànuls de lactosa en una tintura mare a partir d'uns ingredients actius d'origen vegetal o mineral, que s'administren al malalt.

A les vitrines del museu es pot observar una bona col·lecció de farmàcies d'aquella època i que Sofia Roca va anar adquirint als EEUU, a Alemanya o a Anglaterra així com una d'utilitzada en un vaixell per a ús de la tripulació. Uns plafons situats a les parets ajuden a aprofundir en la figura de Hahnemann com a metge i en la seva pròpia vida personal.

Com explica el propietari de la farmàcia, Joan Lluís Purgimon, el museu neix amb una clara vocació pedagògica per la qual cosa les escoles i instituts hi seran molt benvinguts. En aquest cas, caldrà concertar la visita.

Les persones que desitgin visitar aquest nou museu,



que té l'honor de ser el primer de l'estat espanyol dedicat a l'homeopatia, ho podran fer en l'horari habitual de la farmàcia Purgimon i de manera gratuïta.



- Neteja de xemeneies, calderes, estufes i llars de foc
- Pintura i lampisteria
- Buidatge i neteges generals de naus, cases, pisos, garatges, oficines i segones residències



☎ 873 452 167 ☎ 625 589 411 · 621 209 318 ✉ netejesalturgell@gmail.com



L'autèntic embotit de muntanya

100 ANYS

CINC GENERACIONS

La història d'Embotits Obach és l'herència d'una terra, d'una tradició i d'una cultura familiars, que es manifesten en l'elaboració artesana d'embotits al llarg de més de 100 anys.

www.embotitsobach.com





POUS PERFORACIONS

SONDEJOS PROSPECCIONS

Tel. (+34) 660 74 44 70
info@zahori.cat

Av. Flora Cadena 6 - Local 2
25594 Rialp | Lleida

ZAHORÍ

Albert Casamayor porta *L'udol del bosc* a l'Escola Andorrana

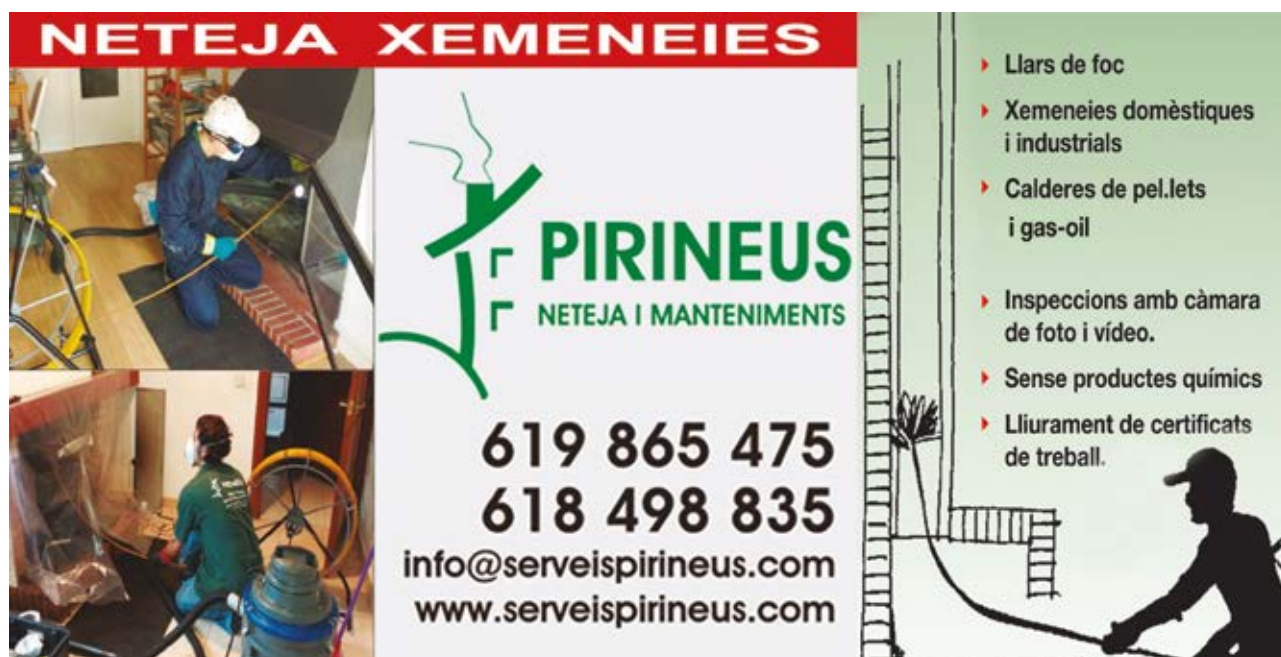
REDACCIÓ • Andorra la Vella



Els alumnes de 5è de l'Escola Andorrana d'Andorra la Vella han llegit el llibre *L'udol del bosc* de l'Albert Casamayor publicat per Edicions Salòria.

Aquest llibre s'ha llegit i treballat des de la biblioteca de l'escola. Ha estat una activitat de lectura compartida, alternant lectures en veu alta, per parelles i també a casa. A la biblioteca s'ha anat comentat cadascun dels capítols i al finalitzar s'han fet unes activitats d'escriptura creativa proposades per l'escriptor.

Per completar aquesta proposta, el passat 29 d'abril, l'escriptor Albert Casamayor va visitar l'escola, va explicar com és la seva feina, quin procés segueix a l'hora d'escriure un llibre i els alumnes li van poder fer totes les preguntes que havien preparat. El llibre els va agradar molt i un quants alumnes volen continuar llegint els altres llibres que formen part de la col·lecció.



NETEJA XEMENEIES

PIRINEUS
NETEJA I MANTENIMENTS

619 865 475
618 498 835
info@serveispirineus.com
www.serveispirineus.com

- ▶ Llars de foc
- ▶ Xemeneies domèstiques i industrials
- ▶ Calderes de pel·lets i gas-oil
- ▶ Inspeccions amb càmera de foto i vídeo.
- ▶ Sense productes químics
- ▶ Lliurament de certificats de treball.

Les obres guanyadores del XXè concurs de Sant Jordi de l'EOI de la Seu d'Urgell

REDACCIÓ • La Seu d'Urgell

«Journey Around the Words»,
Eva M. Castells Camarasa, B2.2

When I was a child, I had a book,
Opening it with great emotion, I'd look.
Reading until midnight's gentle swoon,
Discovering a magical world, a boon.
Special moments under the moon.

Time flew, and reading I grew,
Revelling in adventures, old and new.
An imaginary journey I'd undertake,
Very real to me, no mistake.
Emotions stirred with every turn,
Longing for more, eager to learn.

Within my own mind, the world did gleam,
Onward I always ventured in wondrous dreams.
Riding through galaxies, no plane ticket to buy,
Living a thousand lives, under the same sky.
Diving into stories, where endless tales reside.
Soaring through words, on an endless ride.

«Le livre oublié»,
Judit Baseiria Martí, B2.2

Envisageant la pluie de la soirée
Ne prend qu'un livre froissé
Laissé sur l'étagère poussiéreuse
Il l'éloigne de la tristesse
Vers des paysages inconnus
Regarde les héros invancus
Écoute des histoires anciennes
Zigzague parmi les dunes

- si je l'avais lu avant, pense-t-elle, j'aurais...-

Vécu plus de vies
Oublié les bêtises
Utilisé plus de paroles
Sentir qu'il y a plus à... tout.

Aquestes són les dues obres guanyadores (en anglès i en francès) del XXè concurs de Sant Jordi que organitza l'Escola Oficial d'Idiomes de la Seu d'Urgell.



Agrònoma

Distribuidor de: **PIRENAICA**






VISITA
LA NOSTRA
NAU!

Hi trobaràs els productes que
necessites per al sector agrari:

638 172 762

Polígon Industrial els Salancons, nau 22-23 Sort

- Pinsos
- Adobs
- Fertilitzants
- Eines

... i molt més!

Vols pagar menys, sense
baixar qualitat?



LOSERVEI



618.69.80.98

loserviceisort@gmail.com



CRISTALLERIA

FINESTRES P.V.C.

ALUMINI

MAMPARES

PERSIANES

MOSQUITERES

TENDALLS

PORTES GARATGE

PLADUR

MOTORITZACIONS



sumum
la marca de ventanas de PVC

finestres d'altres prestacions



CARNISSERIA CHARLIE

Sant Ermengol, 5 · La Seu d'Urgell

Telf. 973 360 999

charliecarn@hotmail.com

www.carnisseriacharlie.com

OPTICA ISERN

OPTICA ISERN

Carrer Major, 72
25700 La Seu d'Urgell
opticaisern@gmail.com
Telf. 973 350 523

Martina Ferrer: "Hem de dedicar més temps a fer la compra i a cuinar nosaltres mateixos"

M. PASCUAL • La Seu d'Urgell

La **Martina Ferrer** és nutricionista i experta en psiconeuroinmunologia. Va néixer a Ossera i després de viure molts anys a fora ha tornat al poble des d'on treballa com a Nutricionista i PNI abordant, a més de temes d'alimentació, treball d'hàbits de vida. A banda de l'assessorament virtual també visita a la Seu d'Urgell els dimecres, i a Solsona els divendres.

Cada cop són més comuns, a totes les edats, els problemes d'alimentació. Com els tractes?

Amb una visió integral de l'organisme. Amb la nutrició com a eina terapèutica, però també treballant els hàbits que van des de com descansem, a l'activitat física que fem o a la gestió de les emocions, entre altres aspectes.

Fas un seguiment dels pacients?

Sí. Durant tot el procés terapèutic faig un acompanyament dels pacients amb sessions cada 6 o 8 setmanes, en funció de cada persona i cada persona. A més, acostumo en la majoria de casos, a demanar analítiques complertes que em serveixen per completar la informació per abordar el tractament. I En funció de les analítiques valoro si cal fer un treball de suplementació i sumar



hàbits que els ajuden a recuperar una bona salut.

La vida que portem ens ajuda a estar sans?

No gaire. En general anem massa estressats, dediquem poc temps a cuidar el nostre cos i la nostra ment i no som conscients dels problemes que poden comportar, per exemple, l'estress o un abús de les pastilles per dormir o dels antidepressius. Hauríem de baixar una mica el ritme, no acceptar ni normalitzar alguns do-

lors i prioritzar el fet de gaudir de les petites coses bàsiques.

Coses bàsiques com ara què?

Com ara el contacte amb la natura, prendre el sol, tenir bons moments de descans, procurar sentir-nos bé o, coses tan importants com dedicar més temps a fer la compra i a cuinar nosaltres mateixos el que hem comprat... En definitiva, tornar al sentit comú i a fer algunes coses com les feien abans els nostres pares i mares.



AUROBOTICS
ALT URGELL ROBOTICS

www.aurobotics.cat
Tlf.: 696537047
@aurobotics.cat



Operatives amb dron:

- Fotografia i vídeo aeri 4K
- Retransmissió en directe
- Live a xarxes socials
- Recerca de persones
- Recerca de bestiar i mascotes
- Mapeig de terreny (RTK)

Tens plaques solars?

Cal revisar-les anualment

- Maximitza la producció
- Rentabilitza la inversió
- Redueix el risc d'incendi

Inspecció amb dron òptica + tèrmica



**SERVEI DE MUDANCES I ENCÀRRECS,
BUIDAT DE PISOS I LLOGUER
DE PLATAFORMA ELEVADORA**

www.grapats.com | Tel. 665 777 999
Pol. Ind. La Seu, c/E, núm. 24 | 25700 La Seu d'Urgell



CONSTRUCCIONES
ANDRÉ DE SOUSA, S.L.

- Obra nueva
- Todo tipo de reformas
- Trabajos en pladur y yeso
- Rebozados, monocapas y microcemento
- Aislamientos térmicos y acústicos
- Impermeabilización de terrazas
- Alicatados
- Cocinas y baños
- Pintura y decoración

Disfrutamos con lo que hacemos

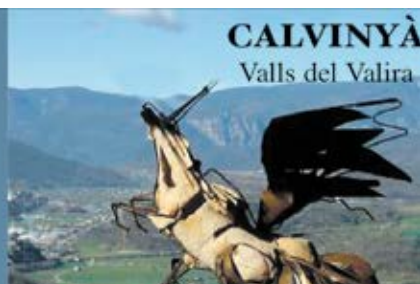
Joaquim Viola, 9 Baixos · 25700 · La Seu d'Urgell • Tel. 973 361 320 - administracion@andresousa.eu



**Espai cultural,
lúdic i gastronòmic**

Cal Serni

www.calserni.com
Tel: 973 35 28 09



CALVINÀ
Valls del Valira



CAMINS DE PAU
ACTUALITZAT
TERRAININDIA.CAT



MÉS DE

25 anys


 PIRINEU AUTOMOCIÓ

Abans



Després


NOU ESPAI!
 RESTAURACIÓ DE SEIENTS

Polígon Ind. La Seu
 C/D, núm. 21
 25700 La Seu d'Urgell
pirineuautomocio@gmail.com
nissanseu@gmail.com

Tel.: 973 35 10 69
 973 35 00 66


THULE


Ja et pots descarregar
 gratuïtament l'App
 de VIURE ALS PIRINEUS
 al teu telèfon!


 DISPONIBLE A APP STORE


 DISPONIBLE A GOOGLE PLAY

Espai Charli

PAISATGISME

Servei de Jardineria
 Instal·lació i manteniment de regs
 Paisatgisme

LA SEU D'URGELL

☎ 0034 635 66 80 61
 ✉ espaicharli@gmail.com
 @espaicharli



CAMINS DE PAU
 ACTUALITZAT
TERRAINDIA.CAT



goprinters

GRUP IMPRESSOR

Des del 1914 ...

110 anys imprimint per a tu!

Sol·licita el teu pressupost a: pedidos@goprinters.es · 973 350 146 · [@goprinters](https://www.instagram.com/goprinters)



**Loterías y
Apuestas del
Estado**

**A CARLIN TENIM A LA TEVA DISPOSICIÓ TOTS
ELS JOCS: PRIMITIVA, BONO LOTO, QUINIELA,
EUROMILLONES, LOTERIA NACIONAL...**



CARLIN®

HIPERPAPELERIA - OFIMARKET

Av. Salòria, 30 - 25700 La Seu d'Urgell
Tel.: 973 361 501 - tucarlinseu@gmail.com

Comerç
i
Serveis

Anuncia't a Viure als Pirineus

Mòbil. 699 24 18 71

Telf. 973 98 91 62

www.viurealspirineus.cat



Avda. Catalunya, 28 Acc - 17527 Llívia
Telf: 972896403 - autoservicio@lusitalia.es



Avda. Catalunya, 28 Acc - 17527 Llívia
Telf: 972896161 - lliviamoda@lusitalia.es

Compro antiguitats

Eines del camp, joguines antigues,
paper i cartells publicitaris antics,
motos Vespa, antiguitats en general.
Podeu trucar sense compromís.

677 424 143

**CERDANYA PINTURA
I DECORACIÓ S.L.**

TEL. 620 261 779

C/. JULIA LYBICA 5, 1er 1a
17527 LLÍVIA



**JULI VIAYNA
FUSTERIA**

ESCALES, BARANES, REFORMES...

Raval, 50 - Tel. 669 334 946
17527 Llívia (Girona)



- Reformes integrals
- Col·locació de Pladur
- Realització de xemeneies i barbacoes
- Col·locació de pedra
- Impermeabilització i realització de terrasses
- Manteniment de comunitats de paleta

667 673 320

616 071 989

637 705 074

reformasfito.s.c@hotmail.com



**SEGALIA
CERDANYA S.L.**

SUBMINISTRE I COL·LOCACIÓ DE PEDRA
VENDA DE MARBRES, GRANITS I SILESTONE
info@segalia.com - Tel. 972 89 05 26



**CAMINS DE PAU
ACTUALITZAT
TERRAINDIA.CAT**



www.viurealspirineus.cat

núm: 267 · maig 2024

Distribució gratuïta
EDITA

Edicions Salòria SL
Passeig del Parc, 26 · La Seu d'Urgell

DIRECCIÓ EDITORIAL
Marcel·lí Pascual - Feliu Sirvent

DISSENY I MAQUETACIÓ

www.creativadisseny.cat

Imprimeix: GoPrinters La Seu d'Urgell

DL L 701-2002

www.viurealspirineus.cat

viurealspirineus@gmail.com

Tel: 699241871

L'empresa no es fa responsable de les
opinions els col·laboradors de la revista.



[viurealspirineus](https://www.facebook.com/viurealspirineus)



[@viurealspirineus_](https://www.instagram.com/viurealspirineus_)



[@AmicsPirineu](https://twitter.com/AmicsPirineu)



amic associació
d'amigues
d'informació
i comunicació

TAXI

SERVEI DIARI DE TAXIS
ANDORRA - LA SEU D'URGELL - BARCELONA

Sortida La Seu, 7 h. - diumenge, 15h30.
Sortida Barcelona, 14-15 h. - diumenge, 20 h.

Servei PORTA a PORTA
Viatges concertats
Viatges a l'aeroport

Possibilitat de pagar amb targeta
VISA  

JOAN 650 65 51 96 

TAXI **SERVEI DIARI A BARCELONA**

DAVID
www.taxialturgell.com

Sortida Andorra: 6:30h
Sortida la Seu d'Urgell: 7h (i de tot l'Alt Urgell)
Sortida Barcelona: 15h

Mòbil: 620 69 26 43
Telèfon Seu: 973 35 10 76
Servei "porta a porta"

TAXI
DIARI A BARCELONA

Marisa Reyero

Sortida:
7 del matí, de dilluns a dissabte
Tornada: a les 15 h
Tel. 657 913 368
973 30 25 64

La Seu d'Urgell 


TAXI DIARI LLEIDA
659 965 135

Sortida de la Seu: 7H
Tornada de Lleida: 14H

Pagament:   bizum

www.taxialiart.com

taxi BARCELONA
servei diari **CARLOS NAVINÉS**

LA SEU D'URGELL - BARCELONA
Mòb. 606 804 708

sortida **LA SEU 7h00** sortida **BARCELONA 15h00**

 taxi d'1 a 7 persones |  servei aeroport |  viatges privats

 **CAMINS DE PAU**
ACTUALITZAT
TERRAINDIA.CAT 



AltUrgellFibra 
la fibra òptica de tots

873 450 400
info@alturgellfibra.cat
www.alturgellfibra.cat

 AltUrgellFibra  alt_urgell_fibra  alturgellfibra

Pirineus Mòbil 
cobertura d'alçada

873 450 444
info@pirineusmobil.cat
www.pirineusmobil.cat

 pirineusmobil  pirineus.mobil

PROBLEMES ECONÒMICS?

La Llei de Segona
Oportunitat et pot ajudar
TRUCA'NS i ho estudiarem

JAG ADVOCATS
Tel. 651 722 446
info@alisabogados.com

ANUNCIS BREUS

Compro antiguitats, caixes de pursos antigues i joguines

Scalextric, Nancy, Madelman,
Geyperman, etc...

Podeu trucar sense compromís.

677 424 143

Empresa d'energia elèctrica busca oficials de primera i enginyers

Enviar currículum a:
rrhh@peusa.org

Es ven llicència de taxi

619 389 454

Taller de reparació

Auto Llavorsi

638 512 437

Venda

Dúplex de 160m2 amb 4
dormitoris, 3 banys, plaça
de pàrquing i traster.

En perfecte estat.

Situat al Passeig Joan
Brudieu de la Seu. Venda
directa de particular.

669 849 752

Terra Viva

La veu dels Pirineus

"Tornar a fer les coses
com es feien abans"



Diputació de Lleida

La força dels municipis